

Právo členského státu - Německo

De tekst op deze pagina is een automatische vertaling. De kwaliteit wordt niet gegarandeerd.

Tato stránka poskytuje informace o německém právním systému.

Spolková republika Německo je v oblasti právního státu demokratickým, federálním a sociálním státem. Základní práva jsou spolu se zásadami demokratického, federálního a sociálního právního státu a základními právy nedotknutelnou podstatou německé ústavy, jejíž dodržování vykonává federální ústavní soud.

Právní zdroje

Základním zákonem je německá ústava. Existuje rámec pro právní a hodnotový rámec Německa. Stanoví:

- základní zásady základních práv
- základní státní řád a hlavní zásady řízení státu a jeho nejvyšších institucí
- zásady pro volby do německého Spolkového sněmu
- postavení a práva svobodně zvolených členů Spolkového sněmu
- organizaci a fungování Spolkového sněmu.

Druhy právních nástrojů – popis

V Německu jsou hlavními **prameny práva Ústava, zákony, právní předpisy** a stanovy. **Nepsané prameny** práva se navíc řídí obecnými pravidly mezinárodního práva a zvykovým právem. Judikatura není v zásadě pramenem práva, i když v praxi hraje významnou úlohu. Pouze některá rozhodnutí Spolkového ústavního soudu mají sílu zákona.

Německo je federální stát s 16 spolkovými zeměmi. V důsledku toho se na **federální právní předpisy** vztahují „jejich působnost na celé území Spolkové republiky“ a **vnitrostátní právní předpisy**, které se použijí pouze v dotčeném federálním státě. Každá spolková země má vlastní ústavu a v rámci práv, která jí přiznává základní zákon, má rovněž pravomoc přijímat právní předpisy a zákony.

Legislativní pravomoci spolkové vlády a spolkových zemí jsou v základním zákoně podrobně upraveny. Spolkové země si ponechávají pravomoc přijímat právní předpisy v rozsahu, v němž nebyla převedena na spolkovou vládu na základě základního zákona. Hlavní legislativní pravomoci federace vyplývají z čl. 71 až 74 základního zákona. Další federální legislativní pravomoci jsou rovněž stanoveny v různých částech základního zákona.

Výlučná legislativní pravomoc spolkové vlády

V oblasti výlučných federálních právních předpisů mají spolkové země pravomoc přijímat právní předpisy pouze tehdy a do té míry, v jaké jsou k tomu výslovně oprávněny ve federálním zákoně (čl. 71 německé ústavy).

Podle čl. 73 základního zákona má federální vláda výlučné právo, mimo jiné: zahraniční věci, obrana (včetně civilní ochrany), občanství, volný pohyb, cestovní pas, registrace a vyhoštění, přistěhovalectví a emigrace, vydávání, měnová, měnová a měnová unie, jednota v oblasti cel a obchodu, letecká doprava, spolupráce mezi spolkovou vládou a spolkovými zeměmi a právní předpisy o zbraních a výbušninách.

Konkurenční právní předpisy

V oblasti souběžných právních předpisů mají spolkové země pravomoc přijímat právní předpisy, a to do té míry, že spolková vláda ve stejné oblasti (čl. 72 základního zákona) nevyužívá své legislativní pravomoci. Konkurenční právní předpisy se vztahují mimo jiné na tyto **oblasti**: občanské právo, trestní právo, silniční doprava, zákon o sdruženích, pobyt a právo usazování cizinců, zákon o hospodářství, pracovní právo a některé aspekty ochrany spotřebitele. V některých oblastech vyjmenovaných v čl. 74 základního

zákona, které spadají do oblasti působnosti konkurenčních právních předpisů, má federální vláda pouze pravomoc přijímat právní předpisy pouze tehdy a do té míry, pokud produkce rovnocenných životních podmínek v Německu nebo ochrana právního či hospodářského subjektu v zájmu veřejné správy vyžaduje právní předpisy na federální úrovni.

Základní zákon upravuje rovněž případ rozporu mezi spolkovým a pozemkovým právem. Základní pravidlo je stanoveno v čl. 31 základního zákona: „**federální zákon narušuje vnitrostátní právo**“. Tato zásada se uplatňuje, aniž je dotčena hierarchie kolizních norem, takže například federální příkazy mají přednost před státní ústavou.

Hierarchie norem

Na vrcholu národní standardní pyramidy je základní zákon. Má vyšší stupeň postavení než jakýkoli jiný vnitrostátní právní zdroj. Jako ústava je základem celého německého právního řádu. V Německu musí být všechny právní předpisy formální i věcné. Čl. 20 odst. 3 základního zákona v tomto ohledu stanoví, že právní předpisy týkající se ústavního pořádku a násilí a judikatury jsou vázány zákonem a právem. Základní práva stanovená v čl. 1 až 19 základního zákona vážou právní předpisy, násilí a judikaturu jako přímo použitelné právo (čl. 1 odst. 3). **Nadřazenost základního zákona je v konečném důsledku prosazována Spolkovým ústavním soudem.** Pouze Spolkový ústavní soud může prohlásit za neplatný v případě protiústavnosti zákona.

V čl. 79 odst. 2 se stanoví, že změna **základního zákona** vyžaduje schválení dvou třetin členů Spolkového sněmu a dvou třetin spolkové rady. Spolková rada je orgánem, jehož prostřednictvím se federální státy účastní právních předpisů a správy federální vlády a v záležitostech Evropské unie. Některé klíčové prvky základního zákona, konkrétně struktura federální vlády v zemích, zásada účasti v právních předpisech nebo zásady stanovené v člancích 1 a 20, jsou zcela zrušeny (čl. 79 odst. 3).

Podle ústavy se federální a regionální zákony řídí **obecnými pravidly mezinárodního práva**. Patří k nim mezinárodní obyčejové právo a obecné zásady mezinárodního práva, a nikoli mezinárodní právo. Základní zákon výslovně uvádí, že obecná pravidla mezinárodního práva jsou nedílnou součástí federálního zákona, porušují právní předpisy a zakládají práva a povinnosti přímo pro obyvatele federálního území (čl. 25). Obecná pravidla mezinárodního práva, která jsou pro jednotlivce důležitá, tj. pravidla pro individuální ochranu, zahrnují zejména závazné mezinárodní právo, ustanovení o odpovídající právní ochraně pro cizince nebo zásadu specifikace, podle níž je trestní řízení omezeno vydáním souhlasu cizího státu.

Jednoduché zákony jsou zakotveny v ústavě. O nich rozhoduje Spolkový sněm se zapojením Bundesrat. Návrh zákonů mohou předkládat federální vláda, Spolková rada a Spolkový sněm (od politické skupiny nebo nejméně 5 % členů) do Spolkového **sněmu**. Základní zákon stanoví případy, kdy legislativní rozhodnutí Spolkového sněmu vyžaduje schválení **Spolkové rady** (podle statistik zveřejněných Spolkovou radou na jejích internetových stránkách, jedná se v současnosti o 45 % všech právních předpisů). Spolková rada může podat odvolání proti ostatním legislativním rozhodnutím, které může Spolkový sněm odmítnout. V případě sporu mezi Spolkovým sněmem a Spolkovou radou lze vyzvat ke sdělení návrhu zákona společný poradní orgán (známý jako dohodovací výbor). Skládá se ze stejného počtu členů z Spolkového sněmu a Bundesrat (v současné době 16). Očekává se, že dohodovací výbor vypracuje návrhy dohody, ale nemůže rozhodnout o postavení Spolkového sněmu i Spolkové rady.

Právní **předpisy** se řadí pod zákony. Vydávají je federální vláda, spolkový ministr nebo federální vláda. **Stanovy** jsou nižší než zákonné nástroje. Vydává je veřejnoprávní subjekt, např. obec.

Institucionální rámec

Orgány zákonodárce

Ve Spolkové republice Německo odpovídají za **právní předpisy** parlamenty. Německý Spolkový sněm je tedy hlavním orgánem zákonodárce. Za účasti Spolkové rady rozhoduje všechny zákony spadající do pravomoci federální vlády.

Poslanci a politické skupiny v Bundestagu mohou, podobně jako Spolková rada a spolková vláda, **předkládat návrhy** nových zákonů nebo pozměňující zákony v Bundestagu. Poté, co proběhne přesně vymezený postup, proběhne diskuse, diskuse a hlasování o návrhu zákona.

Vzhledem k tomu, že federální státy mají v německém federálním systému významnou úlohu státní moci, **je Spolková rada** rovněž zapojena do legislativního procesu. V závislosti **na povaze zákona přijímá všechny zákony pro hlasování** a může dokonce selhat.

Více informací naleznete na internetových stránkách Spolkového [sněmu](#).

Legislativní postupy

Právní předpisy

Většinu návrhů nebo šablon předkládá spolková vláda. Jako ústřední řídicí úroveň má nejvíce zkušeností s prováděním a je si přímo vědoma toho, že v praxi je zapotřebí nových právních předpisů.

Pouze federální vláda však nemůže vypracovat nové právní předpisy. Spolková rada a Spolkový sněm mají rovněž právo **předkládat návrhy zákonů**.

Iniciativy spolkové vlády nebo Spolkové rady

Pokud si federální vláda přeje změnit nebo změnit zákon, musí spolkový kancléř nebo spolkový kancléř nejprve předložit návrh zákona **Bundesrat**.

Spolková rada má obvykle šest týdnů na to, aby vydala stanovisko, k němuž může vláda předložit písemné připomínky. Spolkový kancléř a spolkový kancléř poté předloží návrh Spolkovému sněmu se stanoviskem Spolkové rady. Výjimkou z tohoto řízení je **finanční zákon**: V tomto případě jsou návrhy zákonů zasílány současně Spolkové radě a Spolkovému sněmu.

Podobný postup platí pro legislativní iniciativu Spolkové rady. Poté, co většina členů Spolkové rady zvolila návrh zákona, má návrh přednost před federální vládou. Během šesti týdnů obvykle předložíte stanovisko Spolkovému sněmu a poté jej předložíte Spolkovému sněmu.

Iniciativy ze středu Spolkového sněmu

Návrh zákona mohou rovněž zahájit poslanci Spolkového sněmu: Buď **alespoň v jedné politické skupině, nebo nejméně v pěti procentech německého Spolkového sněmu**.

Tyto návrhy nemusí být předloženy Bundesrat. Vláda proto vypracovává zvláštní **návrhy zákonů** o svých parlamentních skupinách.

Distribuce šablony

Před tím, než bude návrh zákona projednán v Bundestagu, musí být nejprve předán předsedovi Spolkového sněmu a zaregistrován správou.

Poté je distribuován všem členům Spolkového sněmu, Spolkové radě a spolkovým ministerstvům, a to buď v papírové podobě, nebo zpravidla elektronickými prostředky.

Poté, co je návrh zákona **zařazen na program jednání plenárního zasedání**, se mu podařilo dostat první část svého návrhu: Nyní stojí před svým veřejným a **oficiálním zasedáním** v Bundestagu.

Tři čtení na plenárním zasedání

Návrh právních předpisů na plenárním zasedání Spolkového sněmu obecně probíhá prostřednictvím tří diskusí – tzv. čtení.

První čtení podléhá výměně názorů pouze v případě, že ji schválí Rada starších osob (výkonný orgán německého Spolkového sněmu) nebo pokud o to požádá jedna z politických skupin. To je často případ legislativních projektů, které jsou pro veřejnost obzvláště kontroverzní nebo zajímavé.

Hlavním cílem prvního čtení je **určit jeden nebo více výborů na základě doporučení Rady pro stárnutí**, která se budou zabývat návrhem zákona a připravit jej na druhé čtení.

V případě jmenování několika výborů je hlavním výborem příslušný výbor. Odpovídá proto za průběh řízení. Ostatní výbory mají poradní úlohu.

Práce ve výborech

Podrobná činnost právních předpisů probíhá ve stálých výborech se členy ze všech politických skupin. Členové výboru jsou v oblasti diskusí a jednání. Mohou rovněž pozvat zúčastněné strany a odborníky na veřejná slyšení.

Souběžně s prací výboru politické **skupiny ustavily pracovní skupiny**, v nichž definují a definují své vlastní postoje.

Výbory jen zřídka budují mosty mezi politickými skupinami. Interakce mezi vládou a opozičními skupinami znamená, že většina účtů je více či méně revidována.

Na konci řízení **předloží** příslušný výbor **shromáždění zprávu o pokroku a výsledku jednání**. Doporučení pro rozhodnutí jsou základem druhého čtení, které se nyní koná na plenárním zasedání.

Rozprava v 2. čtení

Před druhým čtením obdrželi všichni poslanci EP zveřejněné **doporučení k rozhodnutí v tištěné podobě**. Jsou dobře připraveni na diskusi. Politické skupiny navíc již na interních zasedáních doladily svůj postoj, aby mohly během druhého veřejného zasedání prokázat jednotu.

Po všeobecné rozpravě mohou být všechna ustanovení návrhu práva svolávána jednotlivě. O návrhu zákona se však zpravidla hlasuje přímo.

Každý poslanec může **předložit pozměňovací návrhy**, kterými se bude zabývat přímo na plenárním zasedání. Pokud shromáždění rozhodne o jeho změně, je nejprve třeba vytisknout a rozeslat novou verzi návrhu zákona. Tento postup však může schválit dvě třetiny přítomných členů. Poté je možné přikročit přímo ke třetímu čtení.

Hlasování ve třetím čtení

Nová rozprava se koná ve třetím čtení, pouze pokud to vyžaduje politická skupina nebo nejméně pět procent členů Spolkového sněmu.

Rovněž pozměňovací návrhy již nejsou jednotlivými poslanci EP povoleny, ale pouze politickými skupinami nebo pěti procenty členů Spolkového sněmu a pouze ve změnách ve druhém čtení.

Na konci třetího čtení proběhne konečné hlasování. V odpovědi na otázku, kterou vznesl předseda Spolkového sněmu po schválení, hlasují poslanci proti a poslanci se hlasování zdrží.

V případě, že návrh zákona nalezl v Bundestagu potřebnou většinu, bude postoupen Bundesrat jako zákon.

Schválení Spolkové rady

Spolková rada jedná prostřednictvím Spolkové rady. Jejich práva na účast jsou jasně definována.

Spolková rada nemůže změnit zákon přijatý Spolkovým sněmem. Pokud však nesouhlasí se zákonem, může věc postoupit **dohodovacímu výboru**. Dohodovací výbor spojuje stejný počet členů Spolkového sněmu a Spolkové rady (Bundesrat).

V některých právních předpisech je schválení Spolkové rady povinné. Jedná se například o právní předpisy, které se zabývají finanční a administrativní odpovědností spolkových zemí.

V případě vznesení námítky může Spolkový sněm povolit, aby zákon vstoupil v platnost, i když v dohodovacím výboru nebylo dosaženo dohody. Nové hlasování v Bundestagu však vyžaduje absolutní většinu.

Vstup v platnost

Jakmile návrh zákona předá Bundestag a Bundesrat, musí před jeho vstupem v platnost projít další prací.

Přijaté právní předpisy jsou vytištěny nejdříve a zaslány **spolkovému kancléři a spolkovému kancléři a příslušnému ministrovi za jeho spolupodpis**.

Spolkový prezident poté obdrží kopii zákona. Přezkoumá, zda byl zřízen v **souladu** s ústavou a není zjevně v rozporu se základním zákonem a není zjevně v rozporu s jeho obsahem. Poté jej podepíše a zveřejní v **Bundesgesetzblatt [Spolková sbírka zákonů]**.

Zákon je proto vyhlášen. Není-li v aktu uvedeno konkrétní datum vstupu v platnost, použije se automaticky 14. den po vydání federálního věstníku.

Více informací naleznete na internetových stránkách Spolkového [sněmu](#).

Právní databáze

Na [internetu](#) pro zúčastněné občany, spolkové ministerstvo spravedlnosti a ochrany spotřebitelů a Spolkový úřad pro spravedlnost poskytují občanům, kteří mají zájem, téměř všechny stávající federální právní předpisy zdarma na internetu. Právní a správní předpisy lze konzultovat v jejich platném znění. Jsou konsolidovány v dokumentačním středisku Spolku pro spravedlnost. Mnoho důležitých právních předpisů je k dispozici také v [angličtině](#).

Federální vláda kromě toho pod záštitou spolkového ministerstva vnitra pro stavebnictví a domácnost zpřístupňuje na [internetu](#) rozsáhlou databázi aktualizovaných správních předpisů nejvyšších spolkových orgánů bezplatně na internetu.

Vzhledem k tomu, že Spolková republika Německo je spolkovou zemí, upravují jednotlivé spolkové země jejich vlastní zveřejnění. Na tomto základě zřídily své vlastní internetové stránky, které jsou [napojeny](#) na justiční portál Federace a spolkových zemí.

Související odkazy

[Spolková úřední věstník](#)

[Právní předpisy na internetu](#)

[Překlad zákonů do angličtiny do právních předpisů na internetu](#)

[Správa internetu](#)

[Justiční portál spolkové vlády a spolkových zemí](#)

[Bundestag](#)

[Federální vláda](#)

ořeklad

Toto je strojový překlad. Provozovatel těchto stránek odmítá právní odpovědnost za kvalitu tohoto strojového překladu.

Poslední aktualizace: 30/08/2019